

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 29 stycznia 1951 r.

w sprawie obowiązków współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych.

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) zarządza się, co następuje:

§ 1. Współdziałanie w akcji ratowniczej straży pożarnych polega na:

- 1) niezwłocznym zaalarmowaniu przy użyciu wszelkich dostępnych środków w razie wybuchu pożaru najbliższej straży pożarnej lub najbliższego organu Milicji Obywatelskiej albo służby bezpieczeństwa publicznego, a na terenie gmin — sołtysa, jako też na niezwłocznym zaalarmowaniu mieszkańców objętego lub zagrożonego pożarem budynku mieszkalnego względnie użytkowego;
- 2) niezwłocznym przystąpieniu przez osoby, będące na miejscu lub w pobliżu pożaru, bez czekania na przybycie straży pożarnej, w sposób w danych warunkach możliwy, do akcji ratowniczej i do niesienia pomocy osobom zagrożonym; akcją ratunkową do czasu przybycia straży pożarnej kieruje znajdujący się na miejscu pożaru przedstawiciel Milicji Obywatelskiej, sołtys lub podsóltys, a w razie ich nieobecności — każdy, kto objął samorzutnie kierownictwo akcji;
- 3) niezwłocznym wykonywaniu przez osoby będące na miejscu pożaru wszelkich zarządzeń, wydawanych przez kierującego akcją ratowniczą;
- 4) udostępnieniu wszelkich dróg i gruntów do przejeżdżania osób oraz przejazdu lub postoju pojazdów, biorących bezpośredni lub pośredni udział w akcji ratowniczej;
- 5) użyczeniu urządzeń, mogących służyć do zaalarmowania straży pożarnych lub do akcji zwalczania pożaru;
- 6) zezwoleniu na umieszczenie na nieruchomości urządzeń i przyrządów potrzebnych do akcji ratowniczej;
- 7) przyjmowaniu na przechowanie uratowanego od pożaru mienia oraz udzielaniu tymczasowego schronienia pogorzelcom;
- 8) dostarczaniu posiadanych środków przewozowych konnych i mechanicznych, potrzebnych dla przewozu na miejsce akcji straży pożarnych, sprzętu przeciwpożarowego, wody itp.;
- 9) pełnieniu warty dla ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. 1. Obowiązki wymienione w § 1 pkt 1, 2, 3 oraz 9 obciążają wszystkie osoby fizyczne na terenie miast i gmin, jeżeli nie są od nich wolne na podstawie §§ 3 i 6 niniejszego zarządzenia.

2. Obowiązki wymienione w § 1 pkt 4, 5, 6, 7, 8 obciążają wszystkie osoby fizyczne i prawne oraz władze, instytucje i inne jednostki gospodarcze na terenie miast i gmin.

3. Współdziałanie jednostek wojskowych oraz żołnierzy znajdujących się na służbie w akcji ratowniczej, określonej w § 1 pkt 2—8, następuje na podstawie decyzji dowódcy jednostki, który określa zakres i sposób współdziałania w granicach nie sprzeciwiających się istotnym interesom służby wojskowej.

4. Żołnierze znajdujący się na służbie obowiązani są do wykonania obowiązku alarmowania, określonego w § 1 pkt 1, jeżeli nie pozostaje to w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi.

§ 3. Od obowiązków wymienionych w § 1 pkt 2 i 3 są zwolnione:

- 1) osoby niezdolne do pełnienia tych obowiązków wskutek choroby, ułomności fizycznej albo psychicznej;
- 2) kobiety w ciąży oraz w ciągu 6 tygodni po odbyciu porodu;
- 3) matki i inne kobiety, sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 7;
- 4) osoby nieletnie do lat 16;
- 5) osoby, które ukończyły 60 lat życia.

§ 4. 1. Prezydya gminnych oraz miejskich rad narodowych na wniosek komendanta straży pożarnej wyznaczają właścicieli i użytkowników pojazdów konnych i mechanicznych środków transportowych do pogotowia przewozu straży pożarnej i sprzętu przeciwpożarowego na miejsce akcji ratunkowej i z powrotem. Jednocześnie prezydya rad narodowych określają, kiedy, w jakich warunkach i do jakiego miejsca wyznaczony właściciel lub użytkownik środków transportowych obowiązany jest je dostarczyć.

2. Komendant straży pożarnej lub inna osoba kierująca oddziałem straży pożarnej może w czasie pożaru zajmować siłą pociągową i konieczne środki transportowe dla przewozu straży pożarnej i sprzętu przeciwpożarowego oraz wody, jeśli jest to niezbędne dla akcji przeciwpożarowej, a będące w rozporządzeniu środki okażą się nie wystarczające.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do jednostek wojskowych oraz siły pociągowej, środków transportowych i sprzętu przeciwpożarowego znajdujących się w ich posiadaniu.

§ 5. 1. Gminna względnie miejska rada narodowa może, o ile szczególne warunki tego wymagają, wprowadzić obowiązek pełnienia przez ludność nocnych wart przeciwpożarowych. W okresie zniw i omłotów gminna rada narodowa może ze względu na szczególny okres niebezpieczeństwa pożarowego wprowadzić również obowiązek pełnienia wart dziennych.

2. Wykonanie obowiązku pełnienia warty polega na czuwaniu nad przeciwpożarowym bezpieczeństwem powierzonego rejonu i niezwłocznym alarmowaniu o powstałym pożarze lub groźbie jego powstania.

3. Komendant Główny Straży Pożarnych wyda za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej regulamin pełnienia warty przeciwpożarowej, w którym określili tryb wyznaczania wartowników, sposób pełnienia służby wartowniczej i maksymalny czas jej trwania oraz prawa i obowiązki wartowników.

§ 6. 1. Od obowiązku pełnienia warty przeciwpożarowej wolne są:

- 1) osoby wymienione w § 3,
- 2) posłowie na Sejm,
- 3) członkowie prezydiów rad narodowych,
- 4) żołnierze w czynnej służbie wojskowej,
- 5) osoby pełniące służbę w Milicji Obywatelskiej, Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej oraz w innych organach służby bezpieczeństwa publicznego jak również pracownicy liniowi wszelkich organów ochrony przeciwpożarowej,
- 6) uczniowie szkół podstawowych, średnich i wyższych,

- 7) duchowni uznanych przez Państwo wyznań,
- 8) cudzoziemcy korzystający z prawa zakrajowości,
- 9) lekarze.

2. Prezydium tej rady narodowej, która wprowadzi obowiązek pełnienia warty przeciwpożarowej, może na wniosek zainteresowanych zwolnić od pełnienia warty również inne osoby, nie wymienione w § 3, jeżeli interes publiczny lub dobro służby powołanego do pełnienia warty tego wymaga. Wniosek o zwolnienie powinien zawierać stwierdzenie przez władzę przełożoną osoby, ubiegającej się o zwolnienie, że wykonanie obowiązku pełnienia warty przez wnioskodawcę może ujemnie wpłynąć na sprawność pracy w danym urzędzie, przedsiębiorstwie lub instytucji.

3. Członkowie rolniczych spółdzielni produkcyj-

nych mogą być w wykonywaniu obowiązku pełnienia warty zastępowani innymi członkami tej spółdzielni, wyznaczonymi przez zarząd spółdzielni.

§ 7. Zwolnienie od obowiązków pełnienia warty przeciwpożarowej, oparte na § 3 pkt 1 i 2, stwierdza prezydium właściwej gminnej lub miejskiej rady narodowej po przedstawieniu świadectwa wystawionego przez społeczny zakład służby zdrowia. W innych przypadkach, przewidzianych w § 3, prezydium rady narodowej może domagać się przedłożenia dowodów, uzasadniających zwolnienie od pełnienia warty przeciwpożarowej.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijał*